

VĚSTNÍK

ÚŘADU PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

2016

Částka 71

18. února 2016

OBSAH

Úvod.....	3811
I. Registrace	
Přehled zrušených registrací za období od 6. 6. 2015 do 25. 1. 2016	3812
II. Stanoviska Úřadu	
Stanovisko č. 4/2015: Zveřejňování smluv uzavřených mezi zdravotními pojišťovnami a poskytovateli zdravotních služeb	3814
Stanovisko č. 1/2016: Umístění kamerových systémů v bytových domech.....	3819
III. Sdělení Úřadu	
Shrnutí stanovisek Pracovní skupiny WP29:	
1. Stanovisko 01/2015 k otázkám ochrany soukromí a osobních údajů v souvislosti s používáním bezpilotních letadel	3822
2. Stanovisko 02/2015 o etickém kodexu skupiny C-SIG pro cloudové služby	3823

ÚVOD

Sedmdesátá první částka Věstníku Úřadu pro ochranu osobních údajů obsahuje přehled zrušených registrací v období od 6. 6. 2015 do 25. 1. 2016.

Rubrika Stanoviska Úřadu přináší dvě stanoviska. Prvním je stanovisko Úřadu č. 4/2015 „Zveřejňování smluv uzavřených mezi zdravotními pojišťovnami a poskytovateli zdravotních služeb“. Jeho cílem je sjednocení praxe zveřejňování smluv uzavřených mezi zdravotními pojišťovnami a poskytovateli zdravotních služeb z pohledu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů. Zveřejňované smlouvy obsahují identifikátory poskytovatele zdravotnických služeb a osob jednajících za poskytovatele zdravotnických služeb a z tohoto pohledu bude třeba vybrané informace týkající se fyzických osob i fyzických osob podnikajících obsažené ve zveřejňovaných smlouvách považovat za osobní údaje. Při posuzování rozsahu osobních údajů, které mohou být o těchto subjektech zveřejněny, je nutné přihlídnout k rozsahu osobních údajů zveřejňovaných v rámci veřejných seznamů a jiných zákonných veřejných evidencí a dále k principu minimalizace zásahu do soukromí, resp. povinnosti zveřejnit osobní údaje jen v takovém rozsahu, který je nezbytný vzhledem k účelu dané právní úpravy.

Druhé stanovisko č. 1/2016 „Umístění kamerových systémů v bytových domech“ uvádí souhrn povinností při zpracování osobních údajů prostřednictvím kamery se záznamem instalované v bytovém domě. Jednou ze základních otázek zpracování osobních údajů prostřednictvím kamerových systémů v bytových domech je posouzení poměru mezi hodnotami, které mají být chráněny, na jedné straně (např. ochrana života a zdraví, ochrana majetku), a hodnotami, do kterých bude zasazeno, na straně druhé (ochrana soukromí). Každý, kdo hodlá instalovat a provozovat kamerový systém, musí posoudit, zda je zvolený prostředek (kamerový systém) způsobilý a potřebný k dosažení cíle (např. odradit či následně odhalit pachatele krádeže apod.) a vhodně jej kombinovat s dalšími prostředky (např. zamykání dveří, mříže apod.) tak, aby zvolené řešení nepřiměřeně nezasahovalo do práva na soukromí všech lidí, kteří se v prostorách bytového domu mohou pohybovat.

V rubrice Sdělení Úřadu je nově začleněn oddíl Shrnutí stanovisek Pracovní skupiny WP29. Od této částky nebude Úřad pro ochranu osobních údajů publikovat ve Věstníku překlady stanovisek WP29 v plném znění, ale pouze vybrané překlady shrnutí těchto dokumentů. Tato částka Věstníku přináší resumé Stanoviska 01/2015 k otázkám ochrany soukromí a osobních údajů v souvislosti s používáním bezpilotních letadel a Stanoviska 02/2015 o etickém kodexu skupiny C-SIG pro cloudové služby.

I. REGISTRACE

Přehled zrušených registrací od 06.06.2015 do 25.01.2016

Číslo registrace	Subjekt	Datum zrušení
00001188/052	UNILEVER ČR, spol. s r.o.	19.09.2015
00001188/053	UNILEVER ČR, spol. s r.o.	19.09.2015
00001188/057	UNILEVER ČR, spol. s r.o.	19.09.2015
00001188/059	UNILEVER ČR, spol. s r.o.	19.09.2015
00004173/003	Ministerstvo životního prostředí	12.09.2015
00004173/006	Ministerstvo životního prostředí	12.09.2015
00006242/006	Město Sokolov	17.12.2015
00007794/001	Na počátku, o. p .s.	16.09.2015
00008006/002	Louis Vuitton Česká s.r.o.	23.07.2015
00012289/001	LICUS MC s.r.o. v likvidaci	10.09.2015
00013673/001	Siemens, s.r.o.	24.07.2015
00013951/001	Jiří LANG	22.12.2015
00019116/105	Správa železniční dopravní cesty, státní organizace	27.10.2015
00027279/011	Severočeské doly a.s.	01.10.2015
00030004/003	COM PLUS CZ a.s.	28.07.2015
00030914/006	IKEA Česká republika, s.r.o.	23.01.2016
00031690/005	ČD - Telematika a.s.	15.07.2015
00033481/017	Family drogerie s.r.o.	29.07.2015
00033481/067	Family drogerie s.r.o.	31.07.2015
00034519/002	Spectrum Markets International a.s. v likvidaci	09.09.2015
00034754/007	Stavební bytové družstvo Nová huť /zkratka SBD NH/	07.07.2015
00036502/001	Jaroslav Hochman	15.07.2015
00037194/001	Alexandra Dobrovičová	03.12.2015
00042273/001	Centrum zdraví Smíchov, k.s.	24.11.2015
00043644/001	Prologis Czech Republic IV s.r.o.	24.12.2015
00043644/002	Prologis Czech Republic IV s.r.o.	24.12.2015
00043667/001	Prologis Czech Republic VII s.r.o.	24.12.2015
00043667/002	Prologis Czech Republic VII s.r.o.	24.12.2015
00043670/001	Prologis Czech Republic XII s.r.o.	24.12.2015
00043670/002	Prologis Czech Republic XII s.r.o.	24.12.2015
00043671/001	Prologis Czech Republic XIII s.r.o.	24.12.2015
00043671/002	Prologis Czech Republic XIII s.r.o.	24.12.2015
00043672/001	Prologis Czech Republic XIV s.r.o.	24.12.2015
00043672/002	Prologis Czech Republic XIV s.r.o.	24.12.2015
00043682/001	Prologis Czech Republic Management II s.r.o.	24.12.2015
00046115/001	PLECITY JIŘÍ	15.12.2015
00046115/002	PLECITY JIŘÍ	15.12.2015
00047303/001	Společenství vlastníků jednotek Na Stráni 1625-26-27 v Čelákovcích	14.11.2015
00048101/001	Jiří Ryšánek	20.09.2015
00048757/001	Sociální a zdravotní centrum Letiny s.r.o.	11.11.2015
00049201/001	Lenka Prachařová	22.08.2015
00049710/001	Ondřej Chmela	28.08.2015
00049710/002	Ondřej Chmela	28.08.2015

Číslo registrace	Subjekt	Datum zrušení
00050153/001	BAAGi s.r.o.	13.07.2015
00050518/003	BONVER WIN, a.s.	23.01.2016
00050518/006	BONVER WIN, a.s.	23.01.2016
00050518/012	BONVER WIN, a.s.	23.01.2016
00050518/015	BONVER WIN, a.s.	23.01.2016
00050518/022	BONVER WIN, a.s.	23.01.2016
00050518/028	BONVER WIN, a.s.	23.01.2016
00050518/036	BONVER WIN, a.s.	23.01.2016
00050518/057	BONVER WIN, a.s.	23.01.2016
00050518/066	BONVER WIN, a.s.	23.01.2016
00050518/086	BONVER WIN, a.s.	23.01.2016
00050732/001	Michal Kejř	14.07.2015
00053890/002	Digitální obchodník, s.r.o.	04.07.2015
00055088/001	David Forman	13.01.2016
00057150/001	HLAVAČKOVÁ PAVLÍNA	14.10.2015
00057431/001	Miloš Harazim	24.10.2015
00060026/001	Ing. Jindřich Dvouletý	28.11.2015

II. STANOVISKA ÚŘADU

Stanovisko č. 4/2015

říjen 2015¹

Zveřejňování smluv uzavřených mezi zdravotními pojišťovnami a poskytovateli zdravotních služeb

Úvod

V souvislosti s novelizací zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů,² vznikla zdravotním pojišťovnám nová povinnost zveřejňovat smlouvy s poskytovateli zdravotních služeb týkající se poskytování a úhrady hrazených služeb, jakož i smlouvy s osobami, které mají oprávnění k distribuci léčivých přípravků podle zákona o léčivech.³ V intencích nového ustanovení § 17 odst. 9 zákona č. 48/1997 Sb. zdravotní pojišťovna zveřejní uvedené smlouvy, případně jejich dodatky, způsobem umožňujícím dálkový přístup nejpozději do 60 dnů ode dne uzavření takové smlouvy. Dané ustanovení dále uvádí, že zdravotní pojišťovna nezveřejní informace a údaje, které jsou předmětem ochrany podle jiných právních předpisů.

S ohledem na množství se dotazy, které Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen "Úřad") obdržel již v průběhu legislativního procesu, považuje za nutné vypořádat se s případnými nejasnostmi citovaného znění zákona. Jelikož zveřejňované smlouvy obsahují identifikační údaje poskytovatelů zdravotních služeb, je jasné, že nově stanovená povinnost dopadá též do oblasti zpracování osobních údajů. Zatímco u právnických osob nesrovnalosti při zveřejňování smluv běžně vznikají, zásadní praktické problémy se mohou objevit při zveřejňování osobních údajů za předpokladu, že v pozici poskytovatele zdravotních služeb vystupuje fyzická osoba podnikající. Obdobné nejasnosti panují i v případech zveřejňování podpisů osob jednajících za poskytovatele zdravotních služeb, zejména statutárních orgánů právnických osob či již zmíněných fyzických osob podnikajících. Cílem tohoto stanoviska je proto sjednocení praxe zveřejňování smluv uzavřených mezi zdravotními pojišťovnami a poskytovateli zdravotních služeb z pohledu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů s přihlédnutím k výše nastíněným otázkám.

Základní právní rámec

V obecné rovině lze uvést, že zákon č. 101/2000 Sb. považuje za osobní údaje jakékoli informace týkající se určené nebo určitelné fyzické osoby, subjektu údajů [viz § 4 písm. a) tohoto zákona]. Subjekt údajů se přitom považuje za určený nebo určitelný, jestliže jej lze přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu. Zveřejňované smlouvy, jak již bylo výše uvedeno, obsahují identifikátory poskytovatele zdravotnických služeb a osob jednajících za poskytovatele zdravotnických služeb. V postavení poskytovatele zdravotnických služeb smí vystupovat taktéž fyzická osoba podnikající. Za právnickou osobu pak bude jednat pověřený statutární orgán, respektive fyzická osoba či osoby, jejichž identifikační údaje se rovněž stávají součástí smlouvy. Z tohoto pohledu bude třeba vybrané informace týkající se fyzických osob i fyzických osob podnikajících obsažené ve zveřejňovaných smlouvách považovat za osobní údaje.

¹ Podle stavu právních předpisů k 15. září 2015.

² Viz blíže zákon č. 200/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Novela nabyla účinnosti dne 1. září 2015.

³ Blíže viz ustanovení § 17 odst. 1 a § 17 odst. 7 písm. d) zákona č. 48/1997 Sb.

Nejen při shromažďování, zpřístupňování nebo zveřejňování osobních údajů se pak jedná o zpracování osobních údajů v intencích ustanovení § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. Zdravotní pojišťovny se proto při zveřejňování smluv s poskytovateli zdravotních služeb nacházejí v pozici správce osobních údajů v režimu ustanovení § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., a to se všemi právy a povinnostmi, které správci tento zákon ukládá.

K zákonnému zpracování osobních údajů dochází pouze na základě řádného právního titulu. Za základní právní titul se přitom obecně považuje souhlas subjektu údajů dle ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. Souhlasu subjektu údajů však není třeba v případě zpracování upraveném ustanovením § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. Podle tohoto ustanovení lze osobní údaje zpracovávat bez souhlasu subjektu údajů tehdy, pokud je zpracování nezbytné pro dodržení právní povinnosti správce. Zmíněný právní titul dopadá mimo jiné i na problematiku zveřejňování smluv s poskytovateli zdravotních služeb podle nového ustanovení § 17 odst. 9 zákona č. 48/1997 Sb.

Rozsah zveřejňovaných údajů fyzických osob podnikajících

Zpracování osobních údajů musí probíhat v souladu s účelem, k němuž byly osobní údaje shromážděny a současně v rozsahu nezbytném pro naplnění stanoveného účelu dle díkce ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb. Úmyslem zákonodárce v případě novely zákona o veřejném zdravotním pojištění je umožnit transparentní kontrolu zacházení s veřejnými finančními prostředky především v oblasti smluvních vztahů mezi zdravotními pojišťovnami a poskytovateli zdravotních služeb. Z důvodové zprávy k novelizovanému znění rovněž plyne, že avizovaná veřejná kontrola by se měla realizovat prostřednictvím dohledu nad obsahem smluv o poskytování a úhradě hrazených služeb.

V souvislosti s tím je třeba připomenout, že zákon č. 101/2000 Sb. vyžaduje zajištění přiměřenosti rozsahu zpracovávaných osobních údajů ve vztahu ke stanovenému účelu zpracování. Přiměřený, respektive nezbytný rozsah osobních údajů přitom zahrnuje takový výčet osobních údajů, které ještě postačují k naplnění stanoveného účelu, ovšem na straně druhé nejsou nadbytečné.⁴

Požadavek transparentnosti při nakládání s veřejnými finančními prostředky se projeví při zveřejňování obsahu smlouvy, respektive jejího předmětu, což bude stěžejní pro naplnění účelu ustanovení § 17 odst. 9 zákona č. 48/1997 Sb.⁵ Nelze však opomenout, že v textu smlouvy se objevují rovněž další náležitosti, jejichž zveřejnění již k naplnění uvedeného účelu není nezbytné. Zákonodárce bere tuto skutečnost na vědomí prostřednictvím výslovné možnosti nezveřejnění těchto údajů. Zvolenou formulaci užitou v rámci novelizovaného znění zákona č. 48/1997 Sb. o nezveřejnění informací a údajů, které jsou předmětem ochrany dle jiných právních předpisů, nelze vnímat jako kolizi norem, nýbrž právě jako limitaci rozsahu zveřejňovaných osobních údajů. Na základě individuálního posouzení případu tímto způsobem zákonodárce předpokládá zveřejnění osobních údajů pouze v rozsahu nezbytném pro dosažení účelu dané právní normy. Ostatní údaje musejí být přiměřeným způsobem chráněny z důvodu možného nepřiměřeného zásahu do jiných práv, např. do soukromí dotčených subjektů.

Takovým případem je právě zveřejňování osobních údajů fyzických osob podnikajících, u nichž existuje často jen obtížně rozpoznatelná hranice mezi těmi informacemi, které spadají výlučně či z velké části do výkonu jejich podnikatelské činnosti, a těmi údaji, které se vztahují výlučně k soukromé sféře těchto osob. V ustanovení § 4 písm. d) zákona

⁴ Kučerová, Alena., Nováková, L., Foldová V., Nonnemann, F., Pospíšil, D., Zákon o ochraně osobních údajů. Komentář. 1. Vydání. C. H. Beck: Praha, 2012, str. 115 a násl.

⁵ Blíže viz důvodová zpráva k ustanovení § 17 odst. 9 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění zákona č. 200/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

č. 101/2000 Sb. je uvedeno, že subjektem údajů v režimu tohoto předpisu je fyzická osoba, k níž se osobní údaje vztahují. Zcela jistě může být subjektem údajů i fyzická osoba podnikající. Není tedy vyloučeno, aby rovněž došlo k narušení jejího soukromí. K tomu však s ohledem na podnikání dochází pouze v závislosti na určité skupině zpracovávaných osobních údajů. Jde-li o osobní údaje fyzických osob podnikajících, Úřad zastává názor respektující rozhodovací činnosti Evropského soudu pro lidská práva, jakož i Soudního dvora Evropské unie.⁶ Oba zmíněné soudy se přiklání k širokému pojetí práva na soukromí, pod které je třeba podřadit také ochranu údajů vztahujících se k živnosti či svobodnému podnikání. Shodně Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 5. 11. 2009, sp. zn. 1 Afs 60/2009⁷ vyjádřil názor, dle něhož oblast pracovních aktivit fyzických osob podnikajících je silně provázána s jejich soukromým životem. Nelze proto plošně přistoupit k analogickému posuzování jako v případě osob právnických, na něž se zákon o ochraně osobních údajů nevztahuje.⁸

V případě fyzických osob podnikajících je nutné vzít v potaz, že řada jejich osobních údajů je na základě různých právních předpisů součástí veřejných rejstříků (typicky živnostenského rejstříku, Administrativního registru ekonomických subjektů a jiných). Při dalším zveřejnění informací z veřejných rejstříků jde o zpracování nevyžadující souhlas subjektu údajů (podnikatele), neboť se jedná o zpracování oprávněně zveřejněných údajů v režimu ustanovení § 5 odst. 2 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb. Podmínkou pro aplikaci tohoto právního titulu je skutečnost, že další zpracování oprávněně zveřejněných údajů nebude nepřiměřeně zasahovat do soukromého a osobního života subjektu údajů. Za zásah do soukromého a osobního života by přitom šlo považovat typicky zveřejňování dalších informací spadajících nejen pod podnikatelskou aktivitu subjektu (například bydliště fyzické osoby podnikající za předpokladu, že se liší od zvoleného sídla). Zpracovávat tímto způsobem lze proto pouze oprávněně zveřejněné údaje, především ty, které jsou součástí veřejných seznamů, např. živnostenského rejstříku, respektive jeho veřejné části.

Vedení živnostenského rejstříku i jeho veřejnost upravuje ustanovení § 60 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Zveřejňování údajů týkajících se podnikatelské činnosti **v rozsahu jméno, příjmení, sídlo a identifikační číslo** fyzické osoby podnikající odpovídající rozsahu osobních údajů obsažených ve veřejných seznamech lze využít také jako návod při zveřejňování osobních údajů o těchto osobách v případě novelizovaného znění zákona č. 48/1997 Sb. Tento způsob zpracování nelze vnímat jako nepřiměřený zásah do soukromí subjektu, neboť dané zpracování ve smyslu zveřejňování přikazuje institucím odpovědným za vedení veřejných rejstříků zákon. V případě problematiky zveřejňovaných smluv se tak ve výše zmíněném rozsahu osobních údajů bude jednat o údaje zveřejněné ve smyslu ustanovení § 4 písm. l) zákona č. 101/2000 Sb. Ani další využití takto zveřejněných údajů v daném rozsahu za účelem plnění zákonné povinnosti zveřejňovat smlouvy s poskytovateli zdravotních služeb samo o sobě nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromí dotčených osob.

Zveřejnění bankovního spojení

Součástí smluv uzavíraných mezi zdravotními pojišťovnami a poskytovateli zdravotních služeb z podstaty věci obvykle bude také informace o bankovním spojení poskytovatele. Jde-li o čísla bankovních účtů, je vhodné uvést, že taktéž fyzické osoby podnikající,

⁶ Srovnej například rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 16. 12. 1992, ve věci Niemetz proti Německu, 13710/88; rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 16. 2. 2000, ve věci Amann proti Švýcarsku, 27798/9; rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 20. 5. 2003 ve spojených věcech C 465/00, C-38/01 a C-139/01, Österreichischer Rundfunk.

⁷ Blíže viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2009, sp. zn. 1 Afs 60/2009. Dostupný z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2009/0060_1Afs_0900119A_prevedeno.pdf.

⁸ Blíže srovnej stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů č. 3/2011 Ochrana osobních údajů podnikajících fyzických osob.

za předpokladu že jsou registrovanými plátcí DPH, mají povinnost zveřejnit všechny bankovní účty využívané pro ekonomickou činnost dle ustanovení § 96 zákona č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty. Jde o tzv. povinný registrační údaj, který je z pohledu zákona č. 101/2000 Sb. údajem zveřejněným dle ustanovení § 4 písm. l) zákona č. 101/2000 Sb. Za předpokladu, že se jedná o fyzickou osobu podnikající, která není registrovaným plátcem DPH, z toho důvodu nemá povinnost uvádět bankovní účty využívané pro svou ekonomickou činnost pro kontrolu plnění této povinnosti, bude nutné se přiklonit k anonymizaci předmětného údaje (bankovního spojení) v textu zveřejňované smlouvy. Obdobně je pak nutné přistoupit k posouzení případného bankovního spojení dalších fyzických osob, které by v textu taktéž mělo být vhodným způsobem anonymizováno. V tomto bodě lze proto shrnout, že kritérium pro posouzení, zda zveřejňovat příslušné bankovní spojení, závisí v konkrétním případě na tom, zda je fyzická osoba podnikající plátcem DPH, či nikoli.

Z praktického hlediska nelze opomenout ani situaci, kdy dotčený subjekt zveřejní informaci o svém bankovním spojení ze své vlastní vůle, například na webových stránkách. Za těchto okolností se předmětný údaj o bankovním spojení stává rovněž zveřejněným osobním údajem v intencích ustanovení § 4 písm. l) zákona č. 101/2000 Sb.

Zveřejňování podpisů fyzických osob

Řada dotazů směřovaných Úřadu upozorňuje na sporné zveřejnění podpisů konkrétních osob v textu zveřejňovaných smluv. Problematikou zveřejňování listin s podpisem konkrétní osoby se Úřad ve své praxi zabýval opakovaně, přičemž je nutné konstatovat, že především u právnických osob, respektive osob oprávněných za ně jednat, jde o problematiku nedostatek právní úpravy. Zveřejnění podpisů fyzické osoby podnikající, jakož i zástupců obchodních korporací, se nepochybně může stát skutečností zneužitelnou třetími subjekty, zejména v kombinaci se zveřejněním čísla bankovního účtu a jména či názvu jednatelského subjektu.

V případě právnických osob zapisovaných do veřejných rejstříků je problematika složitější z důvodu publikace jiných dokumentů obsahujících podpisy subjektů ve sbírce listin, která je veřejnou evidencí. Obchodní korporace jsou ze zákona povinny předkládat rejstříkovému soudu listiny v originálním znění, přičemž rejstříkový soud je v doloženém znění zveřejní. Jak vyplývá z ustanovení § 66 a následujících zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (dříve ustanovení § 38i zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník), sbírka listin slouží ke zveřejňování zde uvedených dokumentů. Rejstříkový soud proto v rámci sbírky listin provádí jejich publikaci, nikoliv přezkum zákonných náležitostí. Zahnutí osobních údajů do výše uvedených publikovaných listin představuje problematiku nedostatek právní úpravy, který poté musí být pro zachování požadavků na ochranu osobních údajů řešen v praxi soudu. S ohledem na objem soudní agendy nelze po jednotlivých rejstříkových soudech spravedlivě požadovat, aby na základě vlastního přezkumu všech doručených písemností přistupovaly k anonymizaci jednotlivých listin. Jedná se tudíž o volbu subjektu dokládajícího listinu, v jaké formě tuto listinu předá ke zveřejnění. Úřadu je z jeho činnosti známo, že některé rejstříkové soudy akceptují možnost založení listin ve sbírce listin v anonymizované podobě. Dojde tak k následnému nahrazení původních originálních dokumentů vedených v elektronické formě. Fakticky si ovšem rejstříkový soud i nadále ponechává neanonymizované listiny jako součást spisového materiálu. Veřejně ale zpřístupňuje pouze doplněné anonymizované verze. Výměna dokumentů se uskutečňuje na žádost subjektu, respektive statutárních orgánů obchodních korporací.

V kontextu řečeného je proto třeba dovodit, že byť v některých případech mohou již být podpisy, například jednatele společnosti s ručením omezeným zveřejněny, právě ve sbírce listin, s ohledem na povinnost minimalizovat zásahy do soukromí dotčených fyzických osob i s ohledem na rovný přístup a efektivitu úprav zveřejňovaných smluv, lze doporučit, aby podpisy fyzických osob zveřejňovány nebyly. V důsledku je pak nutné totožným způsobem přistupovat ke zveřejňování smlouvy uzavřené s fyzickou osobou podnikající, jejíž podpis

není součástí listin ve veřejných rejstřících. Podpis fyzické osoby podnikající by proto měl být na těchto listinách rovněž vhodným způsobem anonymizován. Zveřejnění podpisu konkrétní fyzické osoby v návaznosti na povinnost stanovenou zákonem č. 48/1997 Sb. a zejména v návaznosti na účel zveřejňování smluv totiž není nezbytné. Na straně druhé tato skutečnost představuje zjevný zásah do osobního a soukromého života podepisující fyzické osoby. Nad rámec řečeného lze dodat, že v případě takto zveřejněných podpisů hrozí riziko jejich zneužití zvláště z pohledu určitého druhu kriminální aktivity.

Závěr

V návaznosti na shora uvedené Úřad shrnuje, že fyzické osoby podnikající ani fyzické osoby jednající za osoby právnické nelze bez dalšího vyjmout z působnosti zákona č. 101/2000 Sb. Při posuzování rozsahu osobních údajů, které mohou být o těchto subjektech zveřejněny s odkazem na zákon č. 48/1997 Sb., je nutné přihlídnout k rozsahu osobních údajů zveřejňovaných v rámci veřejných seznamů a jiných zákonných veřejných evidencí a dále k principu minimalizace zásahu do soukromí, resp. povinnosti zveřejnit osobní údaje jen v takovém rozsahu, který je nezbytný vzhledem k účelu dané právní úpravy.

Jak vyplývá z dosavadního výkladu, vybrané osobní údaje lze o těchto osobách ponechat v textu zveřejňovaných smluv, pakliže jde o údaje veřejně dostupné, tzn. přístupné v rámci veřejných evidencí [ve smyslu ustanovení § 4 písm. l) zákona č. 101/2000 Sb.]. Shodná situace nastane, pokud je zpracování těchto osobních údajů nezbytné k naplnění účelu dané normy (ustanovení § 17 odst. 9 zákona č. 48/1997 Sb.). Takové zpracování pak bude v mezích ustanovení § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb.

Při posuzování možnosti zveřejnění čísla bankovního účtu je vhodné rozlišit, zda je fyzická osoba podnikající registrovaným plátcem DPH, či nikoli, případně zda předmětný údaj sama v minulosti nezveřejnila. Co se týče zveřejnění podpisu fyzické osoby, nacházející se ať už v postavení statutárního orgánu obchodní korporace (nebo jiné osoby oprávněné jednat jménem právnické osoby), či fyzické osoby podnikající, Úřad zastává názor, že tento údaj obvykle není nezbytné ani vhodné zveřejňovat.

STANOVISKO č. 1/2016

leden 2016¹

Umístění kamerových systémů v bytových domech

1. Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) vydává toto stanovisko vztahující se ke zpracování osobních údajů prostřednictvím kamery se záznamem instalované v bytovém domě. Zohledňuje v něm vlastní dozorové poznatky, stejně jako závěry týkající se kamerových systémů obecně, vyplývající z aktuální judikatury Nejvyššího správního soudu. Stanovisko uvádí souhrn povinností při takovém zpracování s ohledem na zvláštnosti kamerového systému v bytových domech, přičemž je založeno na obecném stanovisku Úřadu ke kamerovým systémům (se záznamem).²
2. Častými důvody pro zpracování osobních údajů – pořizování záznamů kamerovými systémy jsou v případě bytových domů ochrana života a zdraví, ochrana majetku, prevence před vandalismem. Potřebnost kamerového systému musí každý, kdo kamerový systém hodlá provozovat, pečlivě uvážit, neboť je jeho povinností jako budoucího správce osobních údajů stanovit legitimní účel zpracování osobních údajů (podle § 5 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů) tak, aby v případě potřeby byl schopen doložit potřebnost a užitečnost kamerového systému. Základním právním důvodem pro pořizování kamerového záznamu v bytovém domě je pak nejčastěji ochrana práv a právem chráněných zájmů správce a dotčené osoby dle § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů, kdy při splnění dále uvedených podmínek není nutné získat souhlas s pořízením a uchováváním záznamu³. Provozovatel kamerového systému v bytovém domě je i v průběhu provozu povinen kdykoliv prokázat, že kamerový systém jako prostředek k ochraně majetku a osob ve zvolené lokalitě je s ohledem na jistý zásah do soukromí osob řešením proporcionálním, a to zejména vůči přínosu pro bezpečnost.
3. Jednou ze základních otázek zpracování osobních údajů prostřednictvím kamerových systémů v bytových domech je posouzení poměru mezi hodnotami, které mají být chráněny, na jedné straně (např. ochrana života a zdraví, ochrana majetku), a hodnotami, do kterých bude zasaženo, na straně druhé (ochrana soukromí). Každý, kdo hodlá instalovat a provozovat kamerový systém, musí posoudit, zda je zvolený prostředek (kamerový systém) způsobit a potřebný k dosažení cíle (např. odradit či následně odhalit pachatele krádeže apod.) a vhodně jej kombinovat s dalšími prostředky (např. zamykání dveří, mřížce apod.) tak, aby zvolené řešení nepřiměřeně nezasahovalo do práva na soukromí všech lidí, kteří se v prostorách bytového domu mohou pohybovat.
4. Při stanovení prostředků a způsobu zpracování osobních údajů (tj. při nastavení kamerového systému), což je povinnost správce dle § 5 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů, doporučuje Úřad přihlédnout k povaze prostor, které mají být sledovány, a to zejména k tomu, zda tyto prostory jsou obvykle průchozí nebo pouze příležitostně navštěvovány, anebo zda slouží jako bezprostřední přístup k bytům, v nichž obyvatelé domu mají nárok na nejvyšší míru soukromí.

¹ Právní stav k 1. lednu 2016.

² Stanovisko Úřadu č. 1/2006, Provozování kamerového systému z hlediska zákona o ochraně osobních údajů.

³ Část věty za slovem „údajů“ byla s ohledem na časté dotazy veřejnosti doplněna (bez změny významu) v únoru 2016.

5. Sledování prostor jako jsou sklepy a půdy a vchody do nich, garáže, kočárkárny, kolárny, prostory dopisních schránek, vnější plášť budovy (a jeho bezprostřední okolí), do soukromí s ohledem na další parametry kamerového systému většinou zasahuje v přiměřené míře a z hlediska zásad účelného a přiměřeného zpracování údajů nevyvolává zásadní problémy. V obdobném režimu jsou obvykle také vstupní dveře do domu, vstupní chodby k výtahům a schodištím i výtahy a schodiště. Ve všech prostorách je však třeba dbát na pečlivé nastavení kamerového systému, zejména úhlu záběru kamery ve vztahu k celkovému rozsahu snímáných prostor tak, aby současně, bez dalšího výslovného posouzení dle odstavce 3, nebyla snímána jiná místa, v nichž by sledováním bylo více zasaženo soukromí obyvatel či návštěvníků domu.
6. V případě kamerového sledování vchodových dveří do bytů se jedná o prostory, jejichž záběry mohou podstatně více vypovídat o soukromém životě obyvatel domu. Provozováním kamerového systému zaměřeného na konkrétní byty může docházet k závažným zásahům do práva na ochranu soukromého a osobního života a lze jej uskutečnit jen ve výjimečných a odůvodněných případech, a to se souhlasem obyvatel dotčených bytů.
7. Souhlas s provozováním kamerového systému jako právní titul pro zpracování osobních údajů nelze obecně vyloučit, ovšem takový souhlas, udělený podle zákona o ochraně osobních údajů, lze následně odvolat. Pokud je souhlas získáván od všech obyvatel domu, přináší to problémy nejen v případě časté změny nájemníků nebo majitelů bytů apod., ale také nezletilých osob⁴. „Souhlas většiny“, tj. usnesení společenství vlastníků jednotek či družstva k realizaci kamerového projektu, není kvalifikovaným souhlasem dotčených osob ve smyslu zákona o ochraně osobních údajů (jedná se však o faktor zdůvodňující potřebnost kamerového systému).⁵
8. Doba uchování záznamů⁶ musí být stanovena tak, že nepřesáhne dobu potřebnou k tomu, aby incident zaznamenaný kamerou bylo možno dále prošetřit a zajistit další nezbytné informace, potřebné například k předání záznamu příslušným orgánům či pojišťovně. Takovou dobou je obvykle nejvýše 7 dnů, v případě příležitostně navštěvovaných prostor uvedených v odstavci 5 pak až 14 dnů. V odůvodněných případech může správce dobu prodloužit.
9. U obyvatel domu je nutné splnit informační povinnost, například prostřednictvím schůze shromáždění společenství vlastníků jednotek a následným vyvěšením nebo rozesláním informace o zpracování všem obyvatelům domu, a to ještě před zahájením zpracování. Informační povinnost vůči obyvatelům domu je nutno plnit v plném rozsahu požadovaném zákonem⁷, neboť tento okruh subjektů údajů je správci předem znám, a ten má tak možnost bez zbytečného odkladu informovat ještě před zahájením shromažďování údajů. Uvedené platí i v případě nových obyvatel domu, kteří se do něj přistěhují již po instalaci a spuštění kamerového systému.
10. V případě dalších osob, které do bytového domu budou přicházet nepravidelně, resp. nepředvídatelně, je správce povinen splnit informační povinnost alespoň umístěním informačních tabulek u všech vstupů do sledovaných prostor (vč. vstupu do výtahu).

⁴ Věta byla s ohledem na časté dotazy veřejnosti upravena (bez změny významu) v únoru 2016.

⁵ Souhlas se zpracováním osobních údajů je upraven ve stanovisku Úřadu č. 2/2008.

⁶ Ustanovení § 5 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů ukládá správci uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování.

⁷ Především § 11 odst. 1 a 2 zákona o ochraně osobních údajů.

Informační tabulka musí obsahovat alespoň informaci, že prostor je sledován kamerovým systémem, musí zde být uveden správce – provozovatel kamerového systému, resp. kontaktní osoba nebo sdělení, kde bude subjektu údajů poskytnuta (např. v písemné podobě) kompletní informace o zpracování v rozsahu požadovaném zákonem.

11. Správce je povinen, a to ještě před zahájením zpracování osobních údajů prostřednictvím kamerového systému, oznámit zamýšlené zpracování Úřadu postupem podle § 16 zákona o ochraně osobních údajů. Úřad bude informovat veřejnost na svých webových stránkách, pokud vyhodnotí, že na některé z případů zpracování údajů prostřednictvím kamerových systémů v bytových domech lze uplatnit výjimku z registrační povinnosti stanovené v § 18 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů.
12. Zákon o ochraně osobních údajů správcům a dalším osobám, které na základě jejich pověření zpracovávají osobní údaje (zpracovatelům), ukládá povinnost přijmout a dokumentovat řadu bezpečnostních opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jejich jinému zneužití.⁸ Tato opatření zahrnují zejména zabezpečení přenosové soustavy a záznamového zařízení a vnitřní zabezpečení (zejm. hesla pro přístup do záznamu či jeho šifrování). Zvláštní opatření musí být přijata v případě, pokud záznamové zařízení není uchováváno v samostatné zabezpečené místnosti.
13. Je nutno určit úzký okruh osob, jež mají k zařízení přístup a jimž jediným jsou známa hesla, dále vymezit případy, kdy tyto osoby mohou k záznamům přistupovat (většinou jen případy podezření z konkrétní trestné činnosti či přestupku a škody na majetku) a stanovit kompetence a postup, jak s nimi mohou nakládat včetně způsobu a dokumentování předání části záznamu dalším osobám (orgánům činným v trestním řízení, obecní policii, pojišťovně). Všechny přístupy k záznamům a operace s kamerovými záznamy musí být evidovány („logovány“), aby bylo zřejmé, kdo, kdy a z jakého důvodu do záznamů nahlížel. Jakýkoliv svévolný přístup ke kamerovému systému a jeho záznamům (a manipulace s nimi) mimo stanovený bezpečnostní režim, bez důvodu prověření konkrétního incidentu, je deliktem podle zákona o ochraně osobních údajů pod pokutou až 5 mil. Kč.
14. Toto stanovisko nahrazuje stanovisko Úřadu č. 1/2008. Další informace o provozování kamerových systémů naleznete na webu Úřadu v rubrice „Kamerové systémy“.⁹

⁸ Viz § 13 zákona o ochraně osobních údajů.

⁹ <https://www.uouu.cz/kamerove-systemy/ds-2623/p1=2623>

III. SDĚLENÍ ÚŘADU

Shrnutí stanovisek Pracovní skupiny WP29

(neoficiální překlad, redakčně kráceno)

Sdělení úvodem:

Sdělujeme Vám, že počínaje částkou 71 Věstníku nebude Úřad pro ochranu osobních údajů již publikovat ve Věstníku překlady stanovisek Pracovní skupiny podle článku 29 (WP29) v plném znění. Dále budou zveřejňovány překlady shrnutí vybraných stanovisek.

1. Stanovisko 01/2015 k otázkám ochrany soukromí a osobních údajů v souvislosti s používáním bezpilotních letadel

16. června 2015

Shrnutí

Vzhledem k vzrůstajícímu počtu bezpilotních letadel v civilním letovém prostoru Evropy a mnohým způsobům jejich využití (např. volný čas, služby, fotografování, logistika, dohled nad infrastrukturou) existuje potřeba soustředit se na to, co nasazení bezpilotních letadel a senzorové technologie může představovat pro soukromí jednotlivce i občanské a politické svobody, a současně zvážit opatření nezbytná k zajištění základních práv a ochrany osobních údajů.

V souvislosti se zpracováním osobních údajů (obrazová, zvuková a geolokalizační data vztahující se k identifikované nebo identifikovatelné osobě) prostřednictvím bezpilotního letadla může být soukromí vystaveno řadě rizik. Z nich lze uvést nedostatečnou viditelnost těchto strojů ze země, obtížné zjištění, jaké zařízení zpracovávají data bezpilotní letadlo nese či za jakým účelem a kým jsou osobní údaje shromažďovány. Flexibilita bezpilotních letadel a možnost vzájemného propojení umocňuje jejich schopnost dostat se do jedinečného pozorovacího postavení. To jim umožňuje snadno a nepřerušovaně sbírat širokou škálu informací, dokonce bez nutnosti přímé viditelnosti, a to po dlouhou dobu a na velkých plochách (což představuje vysoké riziko shromažďování velkých objemů dat a jejich neoprávněného využívání pro více účelů).

Tento dokument proto poskytuje vodítko ke správnému uplatňování pravidel ochrany osobních údajů v souvislosti s provozováním bezpilotních letadel.

Před zahájením provozu bezpilotního letadla je nutné splnit několik povinností: ověřit podmínky k získání zvláštního oprávnění od úřadů pro civilní letectví (za předpokladu, že národní legislativa provozování bezpilotních letadel povoluje); nalézt nejvhodnější kritéria pro oprávněné zpracování osobních údajů; provozovat bezpilotní letadlo v souladu se zásadami stanoveného účelu, minimalizace dat a principu proporcionality (výběrem přiměřené technologie a opatření zabraňujících sběru osobních údajů, která nejsou nutná) a splnění, pro daný případ nejvhodnějším způsobem, principu transparentnosti (informováním subjektů údajů o prováděném zpracování dat). Je potřeba také přijmout všechna nutná bezpečnostní opatření a vymazat nebo anonymizovat ty osobní údaje, jejichž zpracování není nezbytné.

Pracovní skupina podle článku 29 (WP29) dále doporučuje přijmout opatření k uplatnění cílené ochrany soukromí (Privacy by Design) a povinného standardního nastavení ochrany soukromí (Privacy by Default) a navrhuje využívat metody posuzování dopadů na soukromí jako vhodný nástroj vyhodnocení vlivu technologie bezpilotních letadel na právo na soukromí a ochranu osobních údajů. Pro zvýšení informovanosti uživatelů se dále doporučuje, aby výrobci bezpilotních letadel poskytovali v prodejním balení (například v návodu k obsluze)

dostatečné informace o možné invazivnosti těchto technologií a, pokud možno, i mapy se zřetelným vyznačením, kde je jejich použití povoleno.

Toto stanovisko formuluje také doporučení evropským a národním politickým činitelům pro posílení právního rámce zaručujícího ohled ke všem dotčeným základním právům, nikoli pouze na ochranu osobních údajů, při současném zavedení konkrétních pravidel zajišťujících odpovědné používání bezpilotních letadel (která nutně musí zahrnovat respekt vůči soukromým plochám). Skupina WP29 dále vyzývá politiky k začlenění aspektů ochrany osobních údajů mezi klíčové prvky národních předpisů upravujících obchodní využití bezpilotních letadel (ve spojení se získáním pilotní kvalifikace a výcvikem, i s požadavky na získání osvědčení o letuschopnosti a dalších certifikátů při vydávání/odebírání provozních licencí a povolení k leteckým činnostem) a také vyzývá k úzké spolupráci mezi úřady pro ochranu osobních údajů a úřady pro civilní letectví.

Skupina WP29 doporučuje výrobcům a provozovatelům využívat při uplatňování cílené ochrany soukromí (Privacy by Design) řešení ohleduplná k soukromí a pokud mají ustavenou funkci podnikového pověřence pro ochranu dat, přizvat jej k tvorbě a zavádění politiky související s užíváním bezpilotních letadel a podporovat přijímání etických kodexů napomáhajících zainteresovaným stranám a provozovatelům v oboru předcházet porušování práv a zlepšit přijetí bezpilotních letadel ve společnosti. Stanovisko dále předkládá výčet konkrétních doporučení týkajících se využití osobních údajů získaných prostřednictvím bezpilotních letadel pro účely prosazování práva, které by nemělo umožňovat nepřetržité sledování a jehož použité technické a senzorické vybavení musí odpovídat účelu zpracování.

Plné znění stanoviska v anglickém jazyce lze nalézt zde: http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2015/wp231_en.pdf.

2. Stanovisko 02/2015 o etickém kodexu skupiny C-SIG pro cloudové služby

22. září 2015

Shrnutí

Pracovní skupina podle článku 29 (WP29) analyzuje v tomto stanovisku Etický kodex ochrany osobních údajů pro poskytovatele cloudových služeb (dále jen „kodex“) navržený skupinou C-SIG¹ a předložený WP29 dne 19. ledna 2015.

Dokument nabízí poskytovatelům cloudových služeb cenný návod pro uplatnění pravidel ochrany osobních údajů a soukromí v Evropě. Dodržování kodexu přinese všem zainteresovaným stranám větší transparentnost a právní jistotu.

Z formálního hlediska však nemůže WP29 návrh kodexu schválit, protože přetrvávají značné pochybnosti. Návrh zejména nesplňuje minimální právní požadavky a místy není jasná ani jeho přidaná hodnota nad rámec směrnice 95/46/ES a národní legislativy. Stanovisko proto analyzuje problémové části návrhu tak, aby kodex po schválení doporučení tuto přidanou hodnotu přinesl.

¹ Cloud Select Industry Working Group (C-SIG) je pracovní skupina zřízená Evropskou komisí. Tvoří ji zástupci velkých evropských a nadnárodních firem a organizací, které se významnou měrou zabývají cloudovými službami. Poskytuje nezávislé poradenství Evropské komisí.

Ve stanovisku je věnována pozornost především následujícím aspektům návrhu:

- přínos dodržování kodexu: s jeho pomocí budou firmy schopny prokázat svou odpovědnost, což ovšem nebude bránit úřadům pro ochranu osobních údajů ve výkonu svých pravomocí;
- způsob správy kodexu: dokument by měl postihnout fázi přechodu k nařízení o ochraně osobních údajů, rozdíl mezi sebehodnocením a certifikací třetí stranou a měl by se zabývat i pravomocemi správního orgánu, zejména pokud jde o účinky odrazující od nežádoucího chování;
- odpovědnost: kodex musí zajistit, aby nedocházelo ke schvalování podmínek poskytování služeb, které by nepatřičně omezovaly povinnosti a odpovědnost. Kodex musí specifikovat (v příloze), kdy je poskytovatel cloudových služeb správcem, nebo zpracovatelem osobních údajů a příslušně rozložit odpovědnost;
- transparentnost, pokud jde o místo zpracování osobních údajů;
- zpracování zvláštních kategorií osobních a citlivých údajů (například finanční a zdravotní data);
- použití evropské definice pojmu osobní údaj;
- požadavky na mezinárodní předávání dat a žádosti o přístup k údajům pro účely vynucování práva;
- bezpečnostní opatření a jejich detailnost;
- právo provádět audity informačních technologií;
- přenositelnost dat coby klíčového práva uživatelů.

Skupina WP29 konstatuje, že C-SIG učinila povzbuzující pokrok při sestavování kodexu a podporuje skupinu v jejím úsilí dokončit jej, s přihlédnutím k připomínkám tohoto stanoviska. Skupina C-SIG by tedy měla zvážit zpracování každého jednotlivého komentáře a doporučení WP29 do konečné verze kodexu.

Plné znění stanoviska WP29 lze nalézt zde: http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2015/wp232_en.pdf.

Věstník Úřadu pro ochranu osobních údajů

Vydavatel: Úřad pro ochranu osobních údajů

Adresa redakce: Úřad pro ochranu osobních údajů, Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7

Redakce: BcA. Květa Gebauerová, DiS., tel.: 234 665 484

e-mail: kveta.gebauerova@uouu.cz

internetová adresa: www.uouu.cz

ISSN: 2336-4742

**úřad pro ochranu
osobních údajů**
the office for personal
data protection